

Udviklingspuljen for folke- og skolebiblioteker 2015

Indsatsområde ved ansøgningsterminen 31. oktober 2014

Litteraturens rolle på fremtidens bibliotek

Indledning

Der har i de senere år været en bred kultur- og bibliotekspolitisk debat om folkebibliotekernes rolle som formidlere af litteratur. Rollen er tilsyneladende i opbrud, og mange forskellige formidlingspositioner er i spil. Indkøbspolitikker og bibliotekernes samspil med forlag og den øvrige bogbranche har også været temaer i debatten.

Kulturvaneundersøgelsen fra 2012 viser, at den teknologiske udvikling har ændret borgernes kulturvaner. Den overordnede tendens er, at de traditionelle kulturområder holder niveau, mens nye medier skaber yderligere forbrug. Det gælder også for læsning. Samtidig er der tendenser til polarisering. Kulturvaneundersøgelsen viser nemlig, at danskerne både læser mere og mindre. Forklaringen er, at de meget læsende borgere læser endnu mere i dag end for ti år siden, mens de knap så læsende læser mindre. Undersøgelsen viser også, at personer med en lang videregående uddannelse læser langt mere skøn- og faglitteratur end personer med anden uddannelsesmæssig baggrund.

Stillet over for disse tendenser og et udvidet litteraturfelt, der inkluderer digital og performativ litteratur, må folkebibliotekerne gentænke deres litteraturtilbud – både i forhold til faglitteratur og skønlitteratur. Opgaven er at eksperimentere med litteraturformidling skræddersyet til mange typer af målgrupper, der har vidt forskellige forudsætninger for at møde litteraturen. Litteraturformidling kan i denne sammenhæng defineres som formidling af de litterære værker, formidling af den litterære kontekst og formidling af den litterære oplevelse.

Ansøgere under dette indsatsområde kan i forhold til projekter med fokus på skønlitteratur søge inspiration og viden i den målgruppeundersøgelse af ikke-læsere, som er udgivet i regi af Danmark Læser-kampagnen i 2014. Der kan også være inspiration at hente i de 12 modelkommuneforsøg under Danmark Læser, selv om disse projekter ikke som sådan har biblioteksudvikling som det primære omdrejningspunkt.

Formål

Formålet med indsatsområdet er at give folkebibliotekerne mulighed for at udvikle nye litteraturformidlende strategier og aktiviteter, der kan bidrage til at definere litteraturens rolle på fremtidens bibliotek og profilere bibliotekernes rolle som formidlere af såvel fag- som skønlitteratur. Derfor efterlyser Kulturstyrelsen projekter med temaer som:

- Innovative partnerskaber med bogbranchen og det litterære vækstlag, herunder selvudgivere, nye typer af forlag, kunstnere der skaber digital litteratur mv.
- Udvikling af museale strategier (f.eks. kuratorvirksomhed) i forbindelse med litteraturformidling
- Opsøgende indsats for at brede inspiration til læsning direkte ud til borgerne
- Litteraturens rolle i forhold til firerumsmodellen, som den er præsenteret i *Folkebibliotekerne i vidensamfundet* (2010)
- Nye målgrupper for bibliotekets formidling af skønlitteratur: Koblinger til strategier, aktiviteter og erfaringer i regi af Danmark Læser.

Yderligere information

Yderligere information kan fås hos Lisbet Vestergaard, lve@kulturstyrelsen.dk.